

Europejski Rzecznik
Praw Obywatelskich

Tłumaczenie tej strony zostało wygenerowane za pomocą tłumaczenia maszynowego [Link]. Tłumaczenia maszynowe mogą zawierać błędy potencjalnie zmniejszające zrozumiałość i dokładność; Rzecznik Praw Obywatelskich nie ponosi odpowiedzialności za jakiegokolwiek rozbieżności. Aby uzyskać najbardziej wiarygodne informacje i pewność prawną, należy zapoznać się z następującymi informacjami wersja źródłowa na angielski, do której odnośnik znajduje się powyżej. Więcej informacji można znaleźć w naszej polityce językowej i tłumaczeniowej [Link].

Decyzja w sprawie sposobu rozpatrzenia przez Komisję Europejską wniosku o publiczny dostęp do dokumentów dotyczących jakości masek medycznych rozprowadzanych podczas pandemii COVID-19 (sprawa 790/2021/MIG)

Decyzja

Sprawa 790/2021/MIG - Otwarta 30/04/2021 - Zalecenia w sprawie 05/11/2021 - Decyzja z 25/05/2022 - Dane instytucje Komisja Europejska (Stwierdzony przypadek niewłaściwego administrowania) | Komisja Europejska (Zalecenie zaakceptowane przez instytucję) |

Sprawa dotyczyła wniosku o publiczny dostęp do dokumentów dotyczących 1,5 mln masek medycznych, które Komisja zakupiła na wczesnym etapie pandemii COVID-19 i które nie spełniały wymaganych norm jakości. Komisja odmówiła udzielenia dostępu do (części) niektórych żądanych dokumentów, powołując się na konieczność ochrony interesów handlowych danego producenta.

Rzecznik Praw Obywatelskich stwierdził, że przedmiotowych informacji nie można racjonalnie uznać za szczególnie chronione informacje handlowe i że nawet gdyby przyjąć, że Komisja może racjonalnie powołać się na odpowiednie wyłączenie, istnieje silny interes publiczny przemawiający za ich ujawnieniem.

Rzecznik uznał zatem, że odmowa udzielenia przez Komisję publicznego dostępu w tej sprawie stanowiła niewłaściwe administrowanie. Zaleciła ona, aby Komisja ponownie rozważyła swoje stanowisko w celu przyznania znacznie zwiększonego, jeśli nie pełnego, dostępu do spornych dokumentów.

Komisja odpowiedziała pozytywnie na zalecenie Rzecznika Praw Obywatelskich. Komisja dokonała ponownej oceny swojej decyzji i przyznała szerszy dostęp do większości spornych dokumentów. Rzecznik ubolewa jednak, że Komisja nadal nie udzieliła dostępu do trzech

pozostałych dokumentów w całości. Zauważyła również, że chociaż skarżący uzyskał obecnie większy dostęp ze względu na upływ prawie dwóch lat od złożenia wniosku, dokumenty ujawnione mu w zamierzonym przez niego celu nie są już użyteczne.

W związku z tym potwierdziła swoje stwierdzenie niewłaściwego administrowania i zamknęła dochodzenie.

Okoliczności powstania skargi

1. Wiosną 2020 r., aby pomóc w walce z pandemią COVID-19, Komisja Europejska zakupiła dziesięć milionów masek medycznych za pośrednictwem instrumentu wsparcia w sytuacjach nadzwyczajnych [1] Komisja rozpoczęła już dystrybucję 1,5 miliona z nich do 17 państw członkowskich i Zjednoczonego Królestwa, gdy okazało się, że maski były niskiej jakości. Przedsiębiorca zgodził się na zastosowanie środków łagodzących.
 2. W czerwcu 2020 r. skarżący, dziennikarz, zwrócił się [2] do Komisji o udzielenie publicznego dostępu do wymiany informacji między Komisją a państwami członkowskimi dotyczącej wysyłki tych masek.
 3. W dniu 26 października 2020 r. Komisja poinformowała skarżącego, że zidentyfikowała 134 dokumenty i udzieliła szerokiego publicznego dostępu. Odmówił jednak dostępu do (części) niektórych dokumentów, powołując się na szereg wyjątków przewidzianych w przepisach Unii dotyczących publicznego dostępu do dokumentów.
 4. Skarżący zwrócił się do Komisji o dokonanie przeglądu decyzji o odmowie dostępu (poprzez złożenie „ponownego wniosku”).
 5. Następnie Komisja przyznała skarżącemu szerszy dostęp. Podtrzymała jednak część swojej decyzji, w tym odmowę dostępu do (części) 12 dokumentów ze względu na konieczność ochrony interesów handlowych [3] danego producenta.
 6. Skarżący, niezadowolony z wyniku w odniesieniu do tych dwunastu dokumentów, zwrócił się w kwietniu 2021 r. do Rzecznika Praw Obywatelskich.
- Zalecenie Rzecznika Praw Obywatelskich**
7. Rzecznik uznał, że argument Komisji, zgodnie z którym ujawnienie zatajonych informacji naruszyłoby interesy handlowe producenta, ponieważ mogłoby zostać wykorzystane do nadszarpnięcia jego reputacji, a tym samym zagrozić jego pozycji na rynku, nie jest wystarczający do wykazania istnienia uzasadnionego i rzeczywistego ryzyka. W szczególności dla Rzecznika Praw Obywatelskich nie było jasne, w jaki sposób utajnione informacje, w szczególności dotyczące konkretnych środków łagodzących, mogą zostać wykorzystane w celu nadszarpnięcia reputacji producenta.
 8. Ponadto Rzecznik uznał, że istnieje silny interes publiczny w tym, aby wiedzieć, jakie kroki

podjęto w celu zapewnienia, aby żadne wadliwe maski nie zostały wprowadzone do obrotu i nie były używane.

9. Rzecznik uznał zatem, że odmowa udzielenia przez Komisję pełnego publicznego dostępu do dwunastu spornych dokumentów stanowiła niewłaściwe administrowanie. Sformułowała ona następujące zalecenie [4]:

Komisja powinna ponownie rozważyć swoją decyzję o odmowie publicznego dostępu do (części) dwunastu spornych dokumentów ze względu na konieczność ochrony interesów handlowych producenta w celu zapewnienia skarżącemu znacznie zwiększonego, jeśli nie pełnego, dostępu do tych dokumentów.

10. W odpowiedzi Komisja [5] przyznała skarżącemu znaczący dostęp do dziewięciu dokumentów, w tym do zawartych w nich informacji na temat proponowanych środków łagodzących, redagując jedynie ograniczone dane osobowe [6]. Uznała ona, że prawie rok po przyjęciu decyzji potwierdzającej okoliczności faktyczne i prawne uległy zmianie i że w związku z tym te dziewięć dokumentów nie jest już objętych wyjątkiem dotyczącym ochrony interesów handlowych. W odniesieniu do pozostałych trzech dokumentów Komisja powtórzyła, że dokumenty te zawierały szczególnie chronione informacje handlowe pochodzące od określonego przedsiębiorstwa, z którym nie zawarło ono bezpośredniej umowy, i utrzymywała, że ujawnienie tych informacji naruszyłoby interesy handlowe tego przedsiębiorstwa.

11. W swoich uwagach **skarżący** wyraził niezadowolenie z rozpatrzenia przez Komisję jego wniosku o udzielenie dostępu. Stwierdził on, że uzyskanie dostępu do spornych dokumentów zajęło mu prawie dwa lata i że opóźnienie to uniemożliwiło mu wykonywanie pracy dziennikarskiej. Skarżący twierdził również, że Komisja nie przedstawiła jasnego i uzasadnionego wyjaśnienia istnienia ryzyka dla interesów handlowych danego producenta ani powodów, dla których uważa, że ryzyko to ustąpiło.

Ocena Rzecznika Praw Obywatelskich po wydaniu zalecenia

12. Rzecznik Praw Obywatelskich z zadowoleniem przyjmuje pozytywną odpowiedź Komisji na jej zalecenie ponownego rozważenia decyzji o odmowie publicznego dostępu do (części) dwunastu spornych dokumentów.

13. Rzecznik zauważa, że po ponownej ocenie Komisja przyznała szerszy publiczny dostęp do dziewięciu z dwunastu spornych dokumentów.

14. Rzecznik **podtrzymuje** jednak stanowisko, że powody, na których Komisja oparła swoją decyzję o odmowie dostępu do odpowiednich części tych dokumentów w momencie przyjęcia decyzji potwierdzającej, nie były przekonujące.

15. W odniesieniu do pozostałych trzech dokumentów zawierających informacje na temat testów kontroli jakości Rzecznik podtrzymuje swoje stanowisko, że informacje te nie kwalifikują się jako *szczególnie chronione* informacje handlowe tylko dlatego, że dotyczą przedsiębiorstwa. Ubolewa zatem, że Komisja podtrzymała swoją odmowę udzielenia dostępu do tych dokumentów w całości.

16. Rzecznik ubolewa również nad czasem, jaki Komisja poświęciła w tej sprawie na zapewnienie dostępu. Chociaż przyznała w swoim zaleceniu, że wniosek skarżącego o udzielenie dostępu dotyczył jednej z najbardziej ruchliwych części Komisji w tamtym czasie, sposób, w jaki Komisja zajęła się tą sprawą, był wyraźnie sprzeczny z duchem rozporządzenia 1049/2001. Świadczy o tym fakt, że ze względu na upływ czasu skarżący nie może wykorzystać informacji, które zostały mu obecnie ujawnione, do zamierzonego celu. W związku z tym Rzecznik ponownie podkreśla znaczenie przejrzystości w czasach kryzysu [7], a także potrzebę dążenia do przestrzegania terminów określonych w prawodawstwie UE dotyczącym publicznego dostępu [8].

Wniosek

Na podstawie dochodzenia Rzecznik zamyka tę sprawę, formułując następujący wniosek:

Komisja pozytywnie zareagowała na zalecenie Rzecznika, udzielając szerszego publicznego dostępu do spornych dokumentów. Komisja nadal jednak nie udzieliła dostępu do trzech pozostałych dokumentów w całości. Ponadto ze względu na upływ prawie dwóch lat skarżący nie może wykorzystać ujawnionych mu informacji w zamierzonym przez siebie celu. Rzecznik Praw Obywatelskich potwierdza zatem swoje stwierdzenie niewłaściwego administrowania.

Skarżący i Komisja zostaną poinformowani o tej decyzji.

Emily O'Reilly Europejski Rzecznik Praw Obywatelskich

Strasburg, 25.05.2022 r.

[1] Więcej informacji na temat instrumentu wsparcia w sytuacjach nadzwyczajnych można znaleźć na stronie internetowej:

https://ec.europa.eu/info/live-work-travel-eu/coronavirus-response/emergency-support-instrument_pl [Link].

[2] Zgodnie z rozporządzeniem 1049/2001 w sprawie publicznego dostępu do dokumentów Parlamentu Europejskiego, Rady i Komisji:

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/ALL/?uri=celex%3A32001R1049> [Link].

[3] Zgodnie z art. 4 ust. 2 tiret pierwsze rozporządzenia 1049/2001.

[4] Pełny tekst zalecenia oraz ocena, która do niego doprowadziła, są dostępne na stronie

internetowej: <https://www.ombudsman.europa.eu/en/recommendation/en/148785> [Link].

[5] Odpowiedź Komisji na zalecenie Rzecznika Praw Obywatelskich jest dostępna na stronie internetowej:

<https://www.ombudsman.europa.eu/en/doc/correspondence/en/156129> [Link].

[6] Zgodnie z art. 4 ust. 1 lit. b) rozporządzenia nr 1049/2001.

[7] Zob. pismo Rzecznika Praw Obywatelskich do Komisji z dnia 20 kwietnia 2020 r.:
<https://www.ombudsman.europa.eu/en/doc/correspondence/en/127057> [Link].

[8] Zob. również dochodzenie z własnej inicjatywy Rzecznika Praw Obywatelskich w sprawie czasu potrzebnego Komisji Europejskiej na rozpatrzenie wniosków o publiczny dostęp do dokumentów: <https://www.ombudsman.europa.eu/en/case/en/60766> [Link].